

Toiminnan saavutettavuus nuorten vapaa-ajan toiminnassa

Hienoa että haluatte tarkastella oman toimintanne saavutettavuutta nuorten näkökulmasta! Tämän listan avulla voitte pohtia saavutettavuutta neljän eri osa-alueen kautta.

Muistilistan lopussa on myös aiheeseen liittyvä linkki- ja lähdelista tarkempaa tutustumista ja perehtymistä varten.

Taloudelliseen saavutettavuuteen liittyvät perheiden resurssien lisäksi myös toiminnan järjestäjien resurssit, esimerkiksi ohjaajien määrä, tilojen esteettömyys ja sijainti sekä ohjaajien tietotaito erilaisista yksilöllisistä tuen tarpeista. Nuoren pitää myös pohtia, miten paljon toiminta vie aikaa, sillä nuorilla on useita velvollisuuksia.

Pohdittavaksi:

- Miten kallista on osallistua toimintaan, onko nuorella mahdollisuus ilmaiseen kokeilukertaan vai tuleeeko nuoren heti sitoutua maksamaan?
- Tarvitseeko nuoren ostaa tarvikkeita toimintaan osallistumiseen tai tuleeeko hänen maksaa esimerkiksi kisamatkoista?
- Pääseekö toimintaan käyttäen julkista liikennettä?

Sosiaaliseen saavutettavuuteen liittyvät vapaa-ajan toiminnan viralliset ja epäviralliset normistot sekä sosiaaliset käytänteet. Toimintaan osallistuminen vaatii myös aina nuorelta omaa motivaatiota, uskallusta ja itseluottamusta.

Pohdittavaksi:

- Miten helppoa uuden nuoren on tulla mukaan toimintaan?
- Vaikuttavatko osallistumiseen viralliset tai epäviralliset sukupuoleen liittyvät normit?
- Onko toimintaan mahdollista tulla kaverin kanssa tutustumiskäynnille tai voiko nuori tulla tutustumaan tiloihin ennen varsinaista toimintaa?
- Tarvitseeko nuori ennakkotietoja, jotta voi osallistua?
- Voiko nuori kohdata toiminnassa arkipäivän tai/ja rakenteellista syrjintää?*

Jokaisella toimintaan osallistujalla on vastuu turvallisemman tilan luomisesta ja ylläpitämisestä. Luokaa myös toimintaohjeet, miten turvallisemman tilan periaatteiden rikkomiseen puututaan.

Kielellisellä saavutettavuudella tarkoitetaan kommunikaatioon ja viestintään liittyvää yhdenvertaisuutta. Selvittäkää nuorilta, millaista viestintää he toivovat ja missä kanavissa.

Pohdittavaksi:

- Löytävätkö nuoret tietoa teistä, missä kanavissa viestitte?
- Ovatko yhteystietonne selkeästi esillä?
- Millaisia kuvia käytätte viestinnässänne, näkyykö kuvissa kaikenlaisia nuoria?
- Millainen on kuvien ja tekstien suhde, käytättekö helposti luettavissa olevia tekstifontteja?
- Onko taustan ja tekstin värien välillä tarpeeksi suuri kontrasti?
- Jos käytätte videoita, onko niissä äänen lisäksi tekstiä tukemassa?
- Käytättekö vain suomen kieltä vai olisiko tarvetta englannille tai muulle alueellanne paljon käytetylle kielelle?
- Onko tarvetta käyttää selkokieltä?

Fyysiseen saavutettavuuteen eli esteettömyyteen liittyvät rakennettuun ympäristöön liittyvät tekijät, kuten rampit, kynnykset, wc-tilat ja hissit.

Pohdittavaksi:

- Ovatko tilat esteettömät ja kerrotaanko tilojen esteettömyydestä tai esteellisyydestä esimerkiksi nettisivuilla?
- Ovatko wc-tilat tai pukuhuoneet sukupuolitettuja tai sukupuolineutraaleja ja viestitääkö siitä jostain?
- Voiko tiloissanne säilyttää kylmäsäilytystä vaativia lääkkeitä?
- Liittyykö toimintaanne esimerkiksi kovia ääniä tai vilkkuvia valoja?

Linkit ja lähteet:

Nuorten Akatemia: [Saavutettava vapaa-ajan toiminta](#)

Vinkkejä turvallisemman tilan periaatteiden luomiseen:

- Rauhankasvatusinstituutti: [Outside in](#), s. 17-23
- Allianssi: [Turvallisemman tilan periaatteet ja vihapuheesta vapaan keskustelun saannot](#)
- Rauhankasvatusinstituutti: [SAFER - Schools' Act for Equal Rights - book and online resources](#)

Vinkkejä selkokielen käytöstä:

- Papunet: [Selkokieli puheessa ja tekstissä](#)
- [Selkokeskus](#)

*Hakanen, T., Myllyniemi, S., & Salasuo, M. (2019). Liikkuminen. Teoksessa T., Hakanen, S., Myllyniemi & M., Salasuo (toim.). Oikeus liikkua. Lasten ja nuorten vapaa-aikatutkimus 2018. Nuorisotutkimusverkoston julkaisut. s. 15–52.